

IFJÚ ÉVEK

1. Keresztrejtvény.

(10 pont)

1	2	3	4	5	6		7	8			9	10	11	12	13
14						■	15		■	■	16				
17					■	18			19	■	20				
21				■	22					23	■	■	24		
25			■	26						27	■	28			
	■	29	30			■	■	■	■	31		32		■	
■	33					34			35						■
36	■	37					■	■	38					■	39
40	41	■	■	42			■	■	43			■	■	44	
45		46	■	47		■	48	49				■	50		
51					■	52				■	53				

Vízszintes sorok: 1. Zrinyi Miklós mondása, 14. Nagy házakon van, 15. Indulatszó, 16. A veréb teszi, 17. Hitregék alakjai, 18. Állatok fekvőhelye, 20. Világít, 21. ZÓM, 22. ford. Sámson történetének nő szereplője, 24. Mesterember, 25. ...gendő, 26. folytatva 27. függőlegessel: Ezen jutott ki Theseus a labirintusból, 28. ford. németül: ángolna, 29. Termés, 31. Divat régiesen, 33. Elbeszélő költemény címe, 37. Falusi bútor névelővel, 38. Autómárka, 40. GT, 42. Dunántúli község, 43. Napszak (ékezethibával), 44. A föld fölött van, 45. Felkiáltás, 47. Azonos magánhangzók, 48. Harci kiáltás, 50. Mutatószócska, 51. ford. szín, 52. Adriai szél, 53. Nemzet.

Függőleges sorok: 1. Fajilag egymáshoz tartozó emberek közössége, 2. Finom díszítő anyag, 3. Egy férfi és egy női név, 4. Alvó ember látja, 5. Rag, 6. Azonos mássalhangzók, 7. Deli vitéz, 8. Égitest névelővel, 9. Ford. maróanyag, 10. Ford. fekvőhely, 11. Nemesi levele, 12. Dunántúli folyó, fonetikusán, 13. ford. Ruhát egyengedett, 18. Török név, 19. ford. tagadószó, 22. Szamarak és költők hazája, 23. Férfinév, ékezethibával, 26. Noé járműve (ford.), 27., 26. vízsz. folytatása, 30. AUL, 32. ...ful, 34. NAA, 35. Rágcsáló, 36. Népfaj, 39. A tűz, 41. Angol névelő ékezethibával, 44. Ébredő Magyarok Egyesülete, 46. Felkiáltószó, 48. Télen van, 49. Parancsol, 50. Mulató szó.

2. Szótagrejtvény.

(3 pont.)

a, a, az, az, ba, be, dul, é, for, gett, gyúj, gyúj, ha, há, hogy kony, már, na, na, nem, pá, pi, ra, rá, rá, tam, tam, tam, tot, tot, vol, vol.

Ezeket a szótagokat úgy kell egymás mellé rakni, hogy összefüggésükben egy közismert vers első sorait adják.

3. Hol vannak az állatok?

Felhőbe hanyatlott a drégeli rom,
Rá visszasüt a nap, ádáz tusa napja.

E két sor betűiből rakjunk össze állatneveket. Egy betűt csak egyszer szabad felhasználni. Cél az, hogy minél kevesebb betű maradjon a végén használatlan. A megfejtéseket a megoldás jósága szerint 6, 4 és 2 ponttal jutalmazzuk.

IFJÚ ÉVEK

XI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

BUDAPEST, 1932. OKTÓBER 10.

Ifjúságé a jövő!

Hány embernek az ajkáról hallottad már nagy hangon felesendülni — kedves diáktestvérem — ezt a rövid mondatot: Ifjúságé a jövő? Egyszer töprengő, aggodalmaskodó embernek az ajkáról hangzik el és a szavaknak a csengéséből, melódiájából megérezed, hogy ennek az embernek valóban fáj a szomorú, bánatos jelen és gondot okoz neki az, ami majd csak eljön: a jövő. Máskor meg olyasvalaki kiabálja dörgegelmes szavakkal, aki azt hiszi, hogy az Ő ajakáról valami nagyszerűen hangzik majd ez a súlyos mondat, elkiabálja tehát Ő is nagyhangon, de közben nem érzi egy esőppet sem annak a súlyát és jelentőségét.

Korunknak jelszavakkal telített levegőjéből tehát nem hiányzik a fenti jelmondat sem: Ifjúságé a jövő! Mindennapos. Már szinte a megszokottság elkoptatott melódiájával esendül az ifjuság fülében. Mégis érdemes róla elmélkedni!

Gondolkodtál-e már azon, miért hallani éppen manapság olyan gyakran ezt a kedvene mondást? Vajjon miért? Egyszerűen azért, mert ma nagyon sötét a jelen és mikor gyászos, fekete a jelen, akkor az ember mindig a jövőre ismeretlen távolságában kutat. Mikor boldog a jelen, senkisémm gondol a jövőre, mindenki örök jelent szeretne. Ma boldogtalan a jelen, azért szeretné minden ember az idő óramutatóját kettőzött sebességre készíteni, hogy átvergődjön ebből

a nyomorúságos jelenből egy gyönyörűen megálmodott szebb jövőbe. Elegendő van már abból, ami van és éppen ezért epedve várjuk már azt, ami lesz. Reménykedünk a szebb jövőben! Ezért hangzik ma olyan gyakran: Ifjúságé az jövő!

Számomra ez a mondat, valahányszor hallok, mindenekelőtt a büszkeség jóleső érzését jelenti. Büszke vagyok arra, hogy bíznak az ifjúságban, hogy benne látják egy szebb és boldogabb jövő zálogát. Ifjúságé a jövő! Benne van ebben a mondatban a mi teljes értékelésünk és megbecsülésünk. Mintha csak hallaná az ember: a boldogabb multra gondolni nem érdemes, mert annál sötétebb színekben látjuk majd a jelent, de a jövőre, az még hozhat valamit, abban még reménykedünk. Majd az ifjuság! Meltán érezzük büszkékné magunkat azért, hogy amikor az emberek ábrándozó fantáziával szövögetik a jövőre boldog álomképét, akkor nem az öregek több tapasztalatára és tudására, nem is maguktól bekövetkező jobb napokra alapítanak, hanem a fiatalokra, az ifjuságra. Mindenki bennünket lát ifjúi lelkesedéssel és győzniakarással annak a csapatnak az élén, amelyik az „Igéret földjét” akarja meghódítani. Ha hallod tehát, hogy „Ifjúságé a jövő”, — légy büszke!

De ha hallok, hogy miénk a jövőre, az mindig a *felelősség és bizonyos fokú félelem érzését* is kelti bennem. Amit mások elron-

tottak, azt most egy fölényes gesztussal átengedik nekünk, hogy azt megjavítsuk. Ilyen sötét, gondfelhőktől beárnyékolt jelenben, mint amilyen a mai, borzasztó nagy felelősség és teher a mi vállunkon a szebb jövőnk munkálása. Nekünk kell kihúznunk a kátyuba jutott szekeret! Minket tesznek majd felelőssé azért, ha a jövőben nem lesz több a mosoly, mint a könny, ha nem lesz több a jólét, mint a nyomor. Borzasztó nagy feladat, roppant nagy felelősség! Vészfellegekkel borított magyar égbolt alatt az ifjúság testét kell, hogy mindenkor végigrázza a nagy felelősségérzés, valahányszor felesendül: Ifjúságé a jövő! Testvérem, fel kell készülni, ki kell használni a má, hogy mienk lehessen a holnap. Százszázalékos emberek kellene, hogy többet érjen az, ami lesz, mint az, ami van!!

Ha hallom, hogy „Ifjúságé a jövő”, mindig úgy érzem: *nagy igazság* is rejlik ebben a mondatban. Hiszen egészen természetes dolog az, hogy annak van a legtöbb köze a jövődühöz, aki mögött még nem áll hosszú évekből, évtizedekből összetevődött múlt. A fiatalság természetes velejárója a jövődühre való építés. Az agyban forrongó lázas ifjú-tervek, a még el nem fecsérelt fiatalos erő, a fiatalos tűz, a sok-sok vágy mind-mind jogot formálnak a jövődühöz. Az ifjúság lelkesen készülődik a jövődühre, mert nem ismeri még minden oldaláról az életet, nem tudja még, hogy milyen kérlelhetetlen álomfosztogató és lelkesedéstőlő méreg lap-

pang a jövődühben. Mert még keveset esalódott. Ifjúságé a jövő! Sok ebben az igazság!

Végül, ha hallom, hogy „Ifjúságé a jövő”, mindig úgy érzem, hogy van ebben a megállapításban egy *kis rövidlátás és egyoldalúság*. Mert a jövődüh sem az ifjúságé, sem az öregeké, hanem azé, akié mult, jelen és jövő együttvéve: az örökkévaló Istené!! Az időt nem sajátíthatja ki magának senki, mert ki tudja, mily közel a vég?! Az ifjúság legfeljebb reménykedhet, hogy övé lesz a jövődüh, az ifjúság legfeljebb imádkozhat azért, hogy övé lehessen a jövő. A legtöbb ember igen természetes valaminek veszi azt, hogy Ő él ezen a világon. Pedig élni nem természetes valami, hanem élni kegyelem! Mikor az ember látja, hogy hozzá közelállók, talán vele egykorúak szállnak a sírba, csak akkor — akkor is csak rövid ideig — eszmél rá arra, hogy az a tény, hogy én élek, nagy kegyelem. Ezért kell mindig hangfogót tennünk a szánkra és nem valami egészen természetes igazságként kikiáltani, hogy Ifjúságé a jövő! Ezért kell mindig hozzá tenni, ha Isten is úgy akarja. Ha velünk lesz az Isten, ha Ő megsegít és erőt ad, úgy valóban hisszük és reméljük, hogy „Ifjúságé a jövő!” Ezzel a hittel és ezzel az Istenbe vetett rendületlen bizalommal kívánjunk egymásnak: Szebb Jövőt!!

Weltler Rezső
ev. teológus.

Cinóber (Kócsán Marci fülébe súgva): Előfizettél?

Kócsán (bambán): Mire?

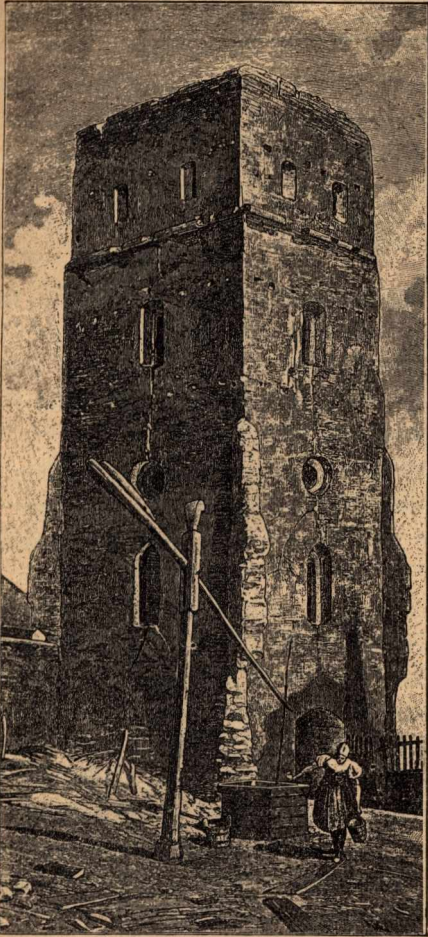
Cinóber: Hát az Ifjú Évekre!!!

Kócsán (még bambábban): Minek?

Cinóber (titokzatosan): Hólyag! Hát nem hallottad, mi lesz májusban?

Arany János

1882 október 22-én, ötven éve halt meg. A sok százados évforduló mellett szinte megfélelkezőnk erről az ötvenéves fordulóról. Az 1932. évben lezajlott Goethe-ünnepségek

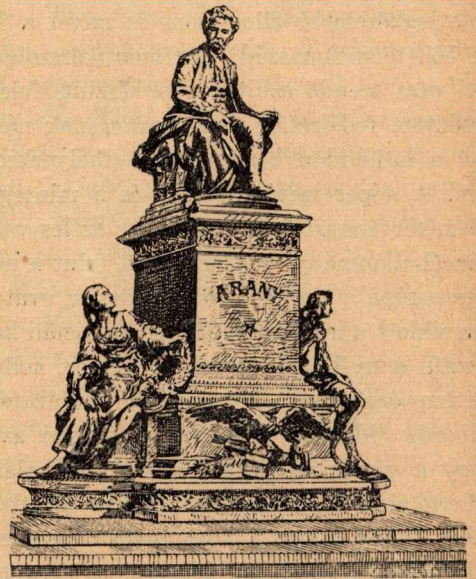
A nagyszalontai csonkatorony.

mellett, elsiklottunk mi magyarok Arany János emlékezeténél. Pedig, ha fontos világeseemény volt is Goethe százados ünnepe, Arany Jánosról halála 50-ik fordulóján is meg kell emlékeznünk, mert ő magyar volt.

Petőfi jó barátja, Nagyszalonta szülötte sok tekintetben legelső írónk. Igazi magyar

művei, magyar multban és jelenben gyökerező alakjai legnemzetibb írónkká teszik. De mint protestánsoknak is ékességünk a kálvinista Arany. Magáról írja a Családi körben: „E fiúból pap lesz, akárki meglássa”. S pap lett? Igen, a nemzet prédikátora, a magyar ifjúság papja: tanár lett. Nagykőrösön tanított a református gimnáziumban. Érdekes, hogy a Duna-Tisza közének két Kőrös városa: Kis- és Nagykőrös Petőfi és Arany hagyományaitól ékes. De hordozza és őrzi Arany János emlékét fővárosunk is híven. Ha sétálsz a budapesti Múzeumkertben, ott látod Arany hatalmas szobrát, lábainál Toldi és Piroska alakjaival; hogyan a Margitszigetre mégy, amelynek tölgyfái alatt olyan szívesen üldögélt az öregedő költő: mellszobra emlékeztet rája.

De minden szoborba faragott vagy öntött emlékenél szebben őrzi lelkét tősgyökeres magyar költészete. Műveit minek felsorolni,

Arany budapesti szobra.

ismeri azokat minden magyar ifjú. Sőt még azt is tudja, hogy Arany János lelke nemcsak verseiben, de magyar nóták dallamában is fel-fel zeng közöttünk.

Ugy-e, sokat hallottatok már róla? Fogadjátok most meg, hogy nem fogjátok az iskola padjai között hagyni őt, mint a klasz-

szikusok alkotásait sokan mindörökre ott-hagyják, hanem elevenen fog élni lelketekben mindig az ő költészete.

Halálának ötvenéves fordulóján ilyen gondolatok közt emlékezzünk rá, hogy legyen az évforduló ünneplésének mindannyiunkban igazi és maradandó értéke.

A TENGERALATTJÁRÓ.

(Háborús élmény némely ijedelmekkel és megnyugtató kimenetellel.)

Az Ige fegyverével a tarsolyomban és emberijesztő mordállyal az oldalamon érkeztem meg vonaton, lóháton és gyalogszerrel a sebenicei hadikikötőbe, hogy szokásos havi lelkipásztori körutamat végezzem a tengerészek és tengerpartvédelmi különítmények között. A „Mária Terézia” cirkáló fedélzetén ágyútitánok alatt hirdettem az Igét az egybegyűlt legénységnek. Spalato volt legközelebbi állomásom és mivel a T. B. 56 (torpedonaszád) partmenti őrszolgálati utat teendő szintén oda készült, felcélhelődtem fedélzetére és a parancsnok mellett a hajóhídon kényelmesen elhelyezkedtem. A gépet megindították és a mintegy 25 méter hosszú és alig 5 méter széles vaspáncél-alkotmány megrázkódott, mint a nemes paripa a verseny előtt és lassan, óvatosan siklott a keskeny bejárati csatornán keresztül a nyílt tenger felé. Különös, kellemetlen érzés egy ilyen kikötői bejáraton háborús időben áthajókázni. Tudni azt, hogy a víz színe alatt száz és száz halált jelentő akna rejtőzik és a kapitány egyetlen hibás intése, vagy a kormányos egyetlen félrenézése . . . és mindenestül a levegőbe röpködünk. Ilyen „kellemesen” csak akkor

éreztem magam, amikor Trebinje és Bilek között egy teherautó tetején utaztam nyolc hordó ekraziton trónolva, miközben a montenegróiak vígan gyakorolták céllövészeti képességeiket rajtunk.

Szinte megkönnyebültem, amikor naszádunk a nyílt tengerre ért. A tenger felszíne vakítóan ragyogott a napsugárzóban . . . A hajó parancsnoka, Braun sorhajóhadnagy, mintha nem is leselkednék a mélységben száz halál reánk, kedélyesen pöfékelt mellettem az elmaradhatatlan kis pipából és bécsi élményeinek hosszadalmas elbeszélésével bosszantott.

Egyszerre csak kivette a makrapipát szájából, távcsöve után nyúlt és hosszasan korlát fölé hajolva a messzeséget kutatta.

— No, kukkants be te is bajtárs és mondd meg, mit látsz?

— Mintha nagy távolban kis fekete pontot látnék a tenger felszínén!

— Helyesen látod. És mit gondolsz, mi lehet az a fekete pont?

— Halvány sejtelmem sincs.

— Alighanem ellenséges tengeralattjáró periszkópja! Papom, ha látásom nem esal, ma nagy élményben lesz részed.

— Hogyan?

— Hát tudod, mi most a hajó orrával a fekete pontnak fordulunk és nyílsebese nekivágtatunk.

Már osztotta is a parancsot és a hajó nyugat felé fordulva soha nem képzelt sebességgel vágatott a nevezett pont felé.

— No és . . . kérlek szépen . . . csak úgy minden továbbiak nélkül nekimegyünk annak a periszkópnak? Azt mondják kérlek . . . hogy a tengeralattjáró a legkényelmesebben torpedózhatja meg a tenger fölött járó hajókat. Nem gondolod kérlek . . . hogy kissé óvatosan kellene megközelíteni? . . .

— Hja barátom, háborúban vagyunk, amikor nem igen érünk rá az esélyeket mérlegelni. Vagy ő minket, vagy mi őt, ez a jelszó! Alighanem észrevettek minket már. A mi hajónk sebessége ötszörösen felülmúlja a tengeralattjáróét. Tehát kényelmesen elinalhatnánk. De nem ez a feladatunk. Mi azért cirkálunk itt, hogy az olasz és francia tengeralattjárókat vagy távoltagek, vagy megsemmisítsük.

— Vagy ők fúrjanak fenékbe minket.

— Az adott esetben ez nem valószínű. A tengeralattjáró a mi karesú hajóinkra csak akkor veszedelmes, ha észrevétlenül férkőzik oldalunkba. Mihelyt mi észreveszünk és acélorrunkat nekifordítjuk, semmi baj. Hiába lövi ki a torpedót, lesiklik a mi hajónk oldaláról. Nekünk most csak az a feladatunk, hogy egyenesen nekimenjünk a periszkópnak és keresztülgázoljunk rajtuk. Ugy kettészéljük azt a digó alkotmányt, mint az édesanyád a nyers krumplit.

Ez a beszéd engem legkevésbé sem nyugtatott meg. Kellemetlen érzés, hogy a víznek nincsenek gerendái, és hogy egyik pillanatról a másikra vízbe fojthatnak mindnyá-

junkat, ahogy eselődünk, a Julis az egeret szokta a teknőbe fojtani.

Ezalatt ijesztő gyorsasággal közeledtünk a tengeralattjáró felé. Olyan izgalom (reszelem bevallani, hogy vacogott a fogam!) volt bennem, amilyen csak abban az országvadászban lehet, aki utolsó töltényét lőtte ki és a puska agyával próbál a fenevad ellen védekezni.

. . . Keresztülgázolunk rajta . . . megtorpedóz minket . . . alattunk tűz és víz egyszerre . . . Ezek és hasonló gondolatok kavargtak bennem tarka összevisszaságban.

Barátom a hangesövön át újabb parancsot osztott és abban a pillanatban, mintha lecövekezték volna, megállt a naszád. Bámulatos manőver volt. A megtorpanás által a tenger vize az arcunkba csapott.

— Mi történt?

— Parancsolj, itt a táveső!

Belenéztem. Amit mi periszkópnak tartottunk, a víz színén úszó közönséges fadarab volt.

— Ilyen csalódások gyakran érnek minket — szólt a parancsnok, de azért vagyunk itt, hogy mindent felkutassunk, ami a tenger színe fölött, vagy a víz alatt megmozdul.

Kellemes csalódás — gondoltam magamban, de úgy tettem, mintha roppant sajnálnám, hogy nem lehettem egy tengeri hadi drámának résztvevője.

Másnap Spalatoból Metkovics felé utaztam. Ez alkalommal póstahajón. A bóra füttyült, sziszegett, sistergett az Adrián. Pillanatok alatt esonttá fagyott minden. És én mégis azt állapítottam meg lelkem mélyén, hogy *megnyugtatóbb az elemekkel harcban állni, mint emberi ármány és cselvetés ellen küzdeni.*

Szántó Róbert.

Valér Erik linóleum-metszete.

Mindennap – az Élet Könyvéből!

Győzelmek.

Okt. 10. Apost. esel. 4. 1—6. A látható győzelem sokszor nem más, mint láthatatlan kudare. Isten ellenségei látszólag győztek, valóságban kudarcot vallottak. Miért? Mert Péter és János mertek a bezárt börtönajtóra nézni. Akarsz-e így győzni?

Okt. 11. Ap. esel. 4. 7—12. Az igazi győzelemhez csakis Jézus Krisztus útján érünk. Hányszor hallottatok már erről a közsikláról és milyen kevésszer építettetek reá. Ne esodáljátok hát, ha romba dőltek terveitek.

Okt. 12. Ap. esel. 4. 13—18. Az élet harcában azok az emberek győznek, akiknek bátorságunk van. Aki már egyszer győzött, az nem fél a legyőzetéstől. A gonosz feletti győzelem titka az önmagunk legyőzetése.

Okt. 13. Ap. esel. 4. 19—24. Határozottan Istenre hallgatni, mintsem az emberre: ez a legtöbb nagy ember titka. A győzelem első lépesőfoka.

Okt. 14. Ap. esel. 4. 25—31. Az imádság az egyetlen fölfegyverkezés a győzelemre. Ezt a fegyverkezést nem tilthatja el a Sátán semmiféle lefegyverkezési kísérlete. Hogy naponként győzz, naponként imádkozzál!

Okt. 15. Ap. esel. 32—37. Aki egyedül harcol, üresen vagdalkozik, s könnyen kettétörik a lélekpengéje. Van-e már olyan barátod, aki veled együtt küzd?

Okt. 16. Ap. esel. 5. 1—6. Inkább valld be a kudarcot, mintsem győzelmet hazudj. A hazug győzelem csak pyrrhusi siker. Hazudni annyi, mint saját lelkünket öldökölni.

Okt. 17. Ap. esel. 5. 7—11. Minden bűn társat keres, hogy erősebb legyen. Pedig a bűnközösség csak gyöngíti életedet, csak a Lélek közössége hoz győzelmet.

Okt. 18. Ap. esel. 5. 12—16. A győzelmes élet mindig tiszteletet parancsol és vele szemben állást kell foglalnod. A Krisztust vagy tiszteled, vagy megveted. Semleges állapot nincsen. Te melyik csoportba tartozol?

Okt. 19. Ap. esel. 5. 17—23. Akiknek a szívük az Úr előtt nyitva, azok bezárt börtönajtók mögött is győzedelmeskednek. Emlekszel-e néha börtönt viselt gályarab őseidre? Segíthet-e téged is az Úr győzelemre?

Okt. 20. Ap. esel. 5. 24—28. Az legyen a legkisebb baj, ha az emberek nem tudnak a te győzelmeidről. Azok a legnagyobb győzelmek, melyeket az Úr ismer el annak. Ilyen győzelmekről beszél a te titkos kamarád?

Okt. 21. Ap. esel. 5. 29—33. A vezérkiválasztásnál vigyázz arra, hogy Isten mellé állj. A harei módszereden meglátszik, ki a te vezéred. Küzdj helyesen. A többit bízd Istenre.

Okt. 22. Ap. esel. 5. 34—37. Gamáriel ismerte jól a tanítványok isteni kapcsolatát. A történelemből olvass. A történelem elpusztítja azt a munkát, amelyen nincsen Isten áldása. Ismerd meg jobban egyházad történelmét.

Okt. 23. Ap. esel. 5. 38—42. Mennyivel többet tudna Gamáriel Isten ügyén lendíteni, ha bátor és pozitív lenne. Semleges emberek ötven százalékosak. A győzelemhez egész ember kell.

Az egyéni bibliatanulmányozáshoz olvasuk folytatólagosan november 9-ig a Cselekedetek könyvének 6. és 7. fejezetét. A 6. fejezetet osszuk be a következő napi szakaszokra: 1—4, 5—7, 8—10, 11—15. A 7. fejezetet osszuk be: 1—6, 7—10, 11—16, 17—22, 23—29, 30—34, 35—38, 39—42, 43—47, 48—52, 53—54, 58—60. Keressük

a 6. fejezetben az első ker. gyülekezet életében a belső növekedés és a győzelem rúgót. A 7. fejezetben ugyanazt az egyén életében; István vértanú személyében. — Lássuk meg mindkét fejezetben, hogy ami a Lélek vezetése alatt áll, az teszi az üdvtörténetet.

Az engedelmes élet jut el a megdicsőülés helyére. A győzelmeknek nem utolsó kelléke azért a Szentlélek szavára hallgatni és annak engedelmeskedni. Az Istennek engedelmes élet győzelmekhez visz.

Danhauser László.

KONFERENCIÁZNAK

a világ hatalmasai. Hétről-hétre újabb meg újabb konferenciák hírével van tele a napisajtó. Egyszer Genfben, másszor Lausanneban, megint másszor Stresában jönnek össze és ülnek le a zöld asztalhoz, hogy drótozgassák, foltozgassák ezt a recsegő-ropogó világot, amelynek emberei — fehérek, sárgák, feketék és mindenféle színűek egyaránt, már hosszú évtizedek óta romokon járnak és csak pusztulást, csak süllyedést látnak maguk körül. Szinte kétségbeejtő már ez az eszeveszett konferenciázás, s eszünkbe juttatja a tehetetlen vízbefúlót, aki újabb meg újabb szalmaszálak után kapkod mindaddig, míg egyszer egészen elmerül.

Ott vannak ezeken a konferenciákon a hatalmasok, a bölcsek, akik kezükbe akarják venni a süllyedő hajó kormánykereket, hogy a Szkillák és Karibdisek meredélyei közül nyugodt vizeken át békés kikötőbe vezéreljék azt. Azalatt pedig bent a hajóban bízó emberek százmilliói lesik a kormányosok munkáját: hátha mégis a sok sikertelen kísérlet után sikerül majd egyszer elérni a célt!

Konferenciáznak a világ urai, és ott vannak ezeken a konferenciákon a hatalmasok és a bölcsek, de minden megfeszített igyekezet és jóakarató erőlködés eredménytele-

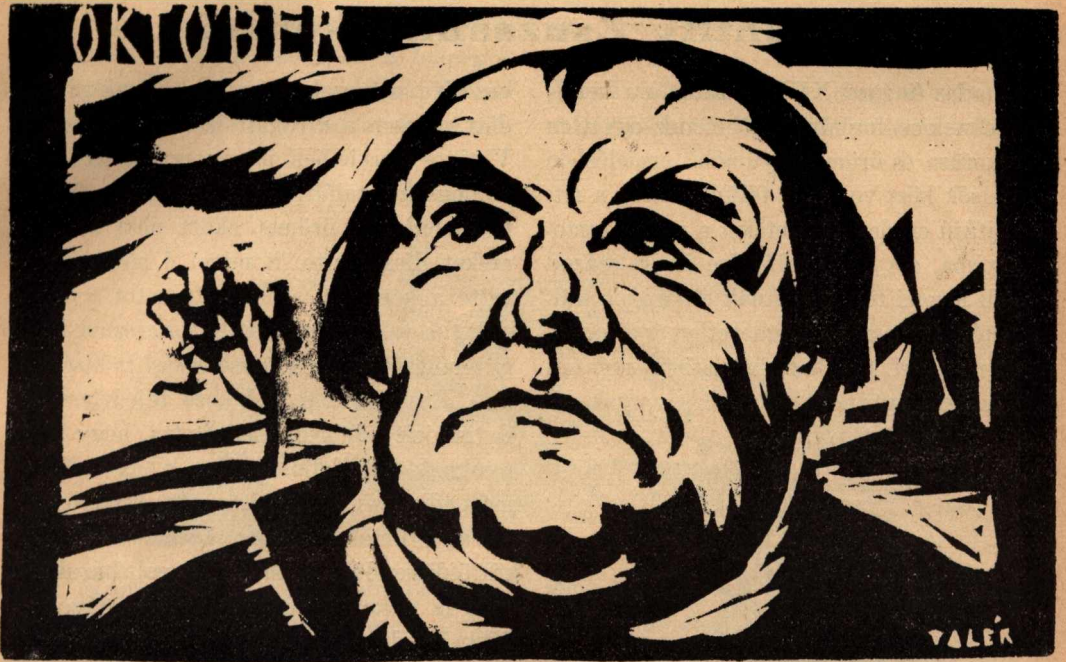
nül fullad bele konferenciák jegyzőkönyveinek tömkelegébe.

Mert: ott vannak ugyan ezeken a konferenciákon a hatalmasok és a bölcsek, de valaki hiányzik közülük. Valaki nem kapott meghívást. Valakiről megfeledkeztek. Talán azért, mert nem pénzügyi szaktekintély, és mert járatlan a leszerelés kérdésében, és mert a dunai konföderáció összekuszált dolgaiban nincsen eléggé otthon. Vagy mert szegény ruhában jár az élet országútjain és a világ urai sebesen száguldó autóikról észre sem veszik az országok vándorát. De tény, hogy nincsen ott a konferenciákon valaki, aki pedig régen megmondta már mindazoknak, akik menteni, nevelni, alkotni és virágoztatni akarnak: Nélkülem semmit sem cselekedhettek!

Nincs ott a komor üléstermekben, nincs ott az elhangzott szónoklatokban, nincs ott a szemek tekintetében és nincs ott a szívek rejtekén. A Jézus. Aki nélkül semmit sem cselekedhetnek.

Hol van hát, ha nincs ott?

Halkan teszem fel ezt a kérdést, mert egy borongó érzelem súg nekem valamit. Azt súgja, hogy ne kérdezősködjem én addig fennhangon a világkonferenciák termeiben Jézus után, míg meg nem találtam őt itthon a magunk kicsiny körében. Azt súg-

ja, hogy nincs jogom feltenni ezt a kérdést a világ hatalmasai felé addig, míg közelebb is találok munkahelyet és munkásokat, akik hasonlóképpen éktelenkednek a Krisztus nélkül.

Hát én hallgatok erre a sejtelemre és békén hagyom a messze konferenciákat. De hogy ez a kérdés ne szoruljon meg a szívemben, hozzátok fordulok, Kedves Olvasóim, evangélikus magyar ifjúság! Ott van-e a ti éltetekben, a ti szívetekben, minden munkátokban, összes gondolatotokban Krisztus? Vagy nálatok is olyan, mint a száműzött király, aki hiába keres bebocsáttatást: zárva maradnak előtte az ajtók? Hej de szomorú is lenne, ha így lenne! De szegények is lennétek ti akkor, de üres és reménytelen lenne a jövőtök, ha talán így lenne! Ha elmerült esztendők után néktek is mint vádoló igazságot kellene meghallanotok az Igét: Nélkülem semmit sem cselekedhettek!

Krisztus odajön hozzátok fiatal éltetek

minden percében. Veletek szeretne járni állandóan. Hogy ő legyen az erőtök, a bátorságtok, a jóságtok, a kardotok, a vértetek. Szólnotok sem kell, csak táruljon ki előtte a szívetek. Hogy vele éljete, járjatok, küzdjete és győzzete. Hogy ékes legyen vele egész ifjúságtok és benne teljesejék minden reménységtek.

És hogy békeség legyen majd egyszer ennek a tehetetlenül vergődő kornak emléke, sírja felett. Hogy azok a szegények, akik akár közel hozzánk, akár messze tőlünk kudarcos világmentési kísérletekben kimerülten és véres kezekkel ejtették el a vesződő hajó kormányát, higgyék el egyszer, hogy valakit kifelejtettek a meghívottak sorából, végzetesen kihagytak az élet programjából. A munkából, a küzdelemből, az új élet megépítéséből. Valakit kifelejtettek.

Krisztust.

Azt a Krisztust, akit ti nem fogtok kifelejteni a ti éltetek programjából.

Lorántffy Zsuzsanna kertjei.

A hadas és zord XVI. században a kertészet, e nemes foglalkozás, eleink egyetlen szórakozása és öröme. Gyümölestermelésben a legelsők közt voltunk, tőlünk vitték a ritka fajtájú eredeti csemetéket a német tartományokba, sőt Németalföldre is. E század családi levelei tömve vannak oltványok küldözgetésével, ma már ismeretlen gyümölcsfajok neveivel. S a hazafiasságban, nemzeti erényekben legtündöklőbb főasszonyok és

Lorántffy Zsuzsanna

főurak a legkiválóbb kertészek. Ebben a munkában is az élen jár Lorántffy Zsuzsanna, kinek női erényeiről hallottunk, de mint kertészkedőről alig tudunk. Családi levéltárából kutatta ki az adatokat Takáts Sándor, s az ő nyomán mondunk el egyet-mást.

A XVII. században neki volt a legtöbb kertje, s mindegyiket rendben tartotta. Mert ő nemesak a tudományoknak volt lel-

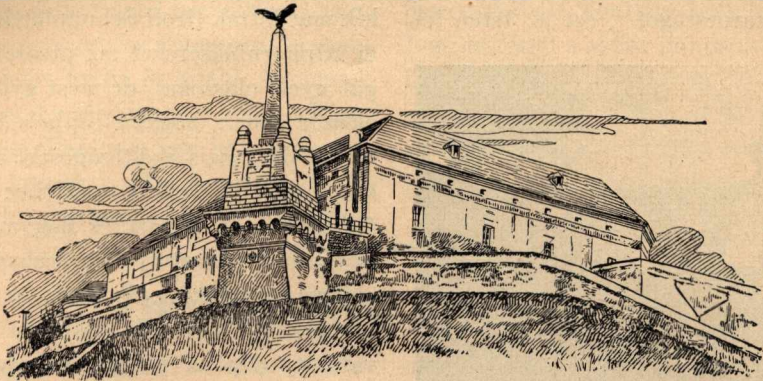
kes híve, nemesak a szegény diákokkal törődött, hanem a virágait is nagyon szerette. Virágos kertjeiben megnyugvást és vidám boldogságot talált. S férje, Rákóczi György fejedelem, ha örömet akart neki szerezni, ezeket dícsérgette. S mivel ő maga is szerette a kerteket, semmi áldozatot sem sajnált, ha valamit meg kellett szereznie. Olasz gyümölcsfákat vett, rizsvetéssel is kísérletezett. Egyébként a hadakozó fejedelem gazdatisztjeit szigorúan utasította, hogy asszonyoknak engedelmeskedjenek, az ő figyelmé pedig mindenre kiterjedt: vetésre, aratásra, gyümölesszedésre. Igen sok hazai és külföldi vendége és barátja is volt házuknak, ezek is ritka gyümölcsökkel és virágokkal, fákkal kedveskedtek a ház úrnőjének.

Lorántffy Zsuzsanna gyulafehérvári és munkácsi kertjei voltak leghíresebbek, de ezek mellett a sárospatakit kedvelte leginkább. Itt élte legszebb éveit a református nagyasszony. Ebben a kertben megvolt minden, amit Erdély fejedelme megszerezhetett, s amit az úrnő tisztelőitől kaphatott. Nem maradtak el azonban a pataki kert mellett a fogarasi és barsi uradalmak kertjei, épígy a szerenesiek sem. Valamennyi kertje a régi magyar mód szerint négyszögű táblákra és ágyakra volt osztva. A táblák szélét rózsák és gyümöleshozó eszerjék (köszméte) és évelő virágok szegték. A nyílegyenes utakat gyümölcsfák és lugasok árnyékolták. Az olasz díszkertekre — amelyek akkoriban szerte divatoztak külföldön és nálunk is — csak a források, halastavak és a filagóriák (nyári házaeskák) emlékeztettek.

A férfiak a hadban és a gyűléseken szórakoztak, majd Bécsben, Prágában, esetleg Lengyelországban, Konstantinápolyban forgolódtak, az asszonyok azonban állandóan

itthon éltek, „nemzetünk magyarosságában és erköleseiben”. Az asszonyok, a feleségek a nemzeti hagyományok és szokások, a nemzeti nyelv leghívebb örei; ők az idegen mó-

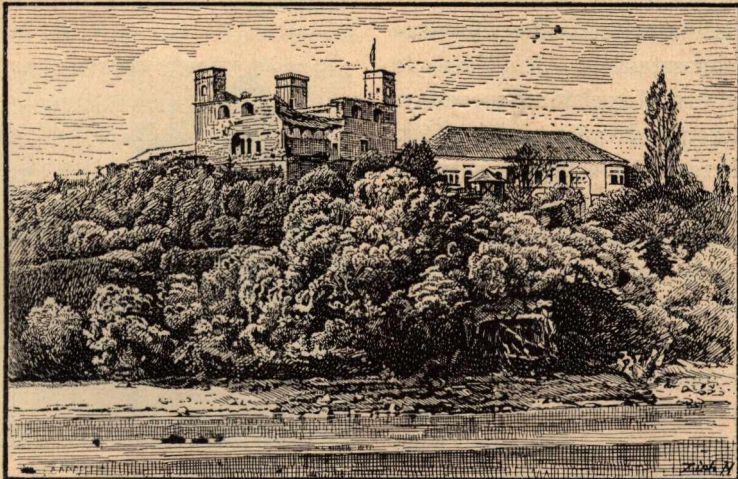
úgy ezek is derűt teremtenek, szebben szólnak minden ékes színnél, ezer és ezer aprósággal szolgálnak a régi magyar családi élet megértéséhez. Mert folytonos munka volt

Munkács vára

dinak és erkölesnek legnagyobb ellenségei. Nekik halál lett volna idegen földön élniök, a magyaron kívül más országot látni sem kívántak. A nemzeti érzés mindent átható ereje töltötte be egyéniségüket és meg vol-

ám ez az élet. És vajjon mi adta ehhez az erőt? A kötelességtudás, a munka szeretete. S mi tette eleink asszonyait szelídekké és vonzókká? A mindent átható hit és az emberszeretet. S mi adja nekik az örök ér-

A sárospatak vár

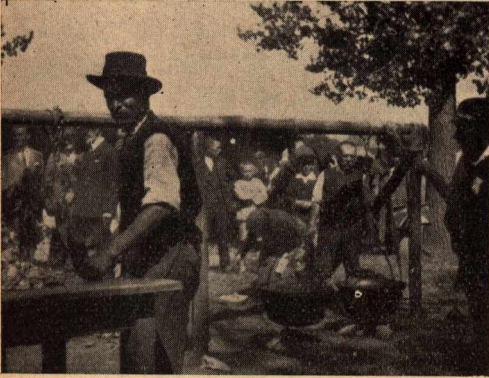
tak győződve róla, hogy ez az igaz és helyes út, melyet ők élnek.

Aki magyar lelkét akarja vidítani, olvasson a régi írásokat, nagyasszonyaink régi elsárgult leveleit. Mint a tiszta napfény,

téket? Az, hogy életük minden tettében, egész gondolkozásukban sajátos magyar nemzeti lélek nyilatkozik meg tisztán és fényesen. Ez világítson előttünk a mai szomorú időkben is. *Dr. Horváth Károly.*

Kisújszállási pásztorünnep.

Mostanában mindenfelé, lapunk hasábjában is, gyakran szemünkbeötlik ez a felszólítás „Utazgassunk hazánk földjén“, „Fedezzük fel Magyarországot“, ezt az Isten ka-

Készül a paprikás

lapjára tűzött gyönyörű bokrétát. És nyári beszámolóinkban csakugyan egyre sűrűbben halljuk külföldi útleírások helyett a trianoni határok közé szorított Magyarország szépségeinek magasztalását. A Mátra, a Bükk, a Balaton és a Meesek mind megannyi újonnan felfedezett vadregényes, szép játék.

De ha nem keressük is a hegyek-völgyek, erdők-bécek rejtekeiben a látni- és csodálnivalót, gazdag változatosságban tárul elénk a tarka képek sora még az egyhangúnak képzelt Alföldön is. Mert nem is olyan pusztaság az a pusztaság, mint a nevéből gondolnánk, aki még sohasem járt arra! Megkapóan szép az Alföld végtelen síksága, festői a hórihorgas gémeskutak, a vitorláikat méla lassúsággal forgató szélmalomok, a delelő gulyák és a levegőben úszó, vagy fészükön kelepelő golyák.

És még ennél is mozgalmasabb változatosságot élvezhettek a nyár elején a kisújszállási pásztorünnep látogatói. Sikerült

gondolat volt ennek a rendezése, mert jóvoltából a kunsági pásztorület eredeti képeinek nem egy olyan lelkes bámolója akadt, kik már láttak tiroli Schuhplattlereket, svájci Alphornbläsereket, az utcasarkon osztrigát nyelő olaszokat, de most gyönyörködtek először abban, hogyan ropja a csárdást tüzesen, de mégis méltóságosan az öreg esikós, hogyan cifrázza a szívhez szóló, lágy furulyaszót a juhász és hogyan főzik a szolgafára akasztott bográcsban az illatos „bürge“-paprikást. És nincs az a hatalmas bernáthegyi, amelyik különben végezné hivatását, mint a pamutgombolyaghoz hasonló kis puli, mikor gazdájának egyetlen fütttyére szinte mámoros izgalommal rohan neki a magánál oly sokszorosan nagyobb, erősebb kosnak is és pillanatok alatt tereli össze a szerteszeledő nyáját.

De még ezeknél a látványoknál is sokkal izgalmasabb, szinte a múlt század betyár-

„Megy a juhász számaron“

romantikáját idéző jelenet volt, mikor a esikósok mutatták be a híres karikás ostor használatát, meg a pányvavetést. Bámulatos ügyességgel vetették a hurkot a kiszemelt

áldozat nyakába, sőt mint Rózsa Sándorék, nemcsak állatot, de lovasembert is foglyul ejtettek ezzel az egyszerűnek látszó, de biztos szemet és erős kart kívánó mozdulattal.

Petőfi egyik halhatatlanja elevenedett fel újra előttünk, mikor arra eszméltünk, hogy előttünk „megy a juhász számaron” s csakugyan, majdnem földig ér a lába. De ennek nem a boldogtalansága nagy, hanem a büszkesége, kedves állatának, egy hatalmas, felpántlikázott kosnak a sikerei miatt.

Végül hadd említsem a festői tarkaságú

tulipántos szűröket, a borjúsájú ingeket, az árvalányhajás pörgekalapot a sok művészi érzékről és nagy kézügyességről tanuskodó dohányzaeszkókat és kulacsokat, meg az egyszerűségében is oly leleményesen összeeszkábált kontyos kunyhót és a szelfogó eszerényt s akkor mindenki elképzelheti, hogy ha a mai viszonyok közt csakugyan nines is „e nagy világon e' kívül” számunkra hely, mégis akad itthon is sok feledhetetlen, igaz gyönyörűségünk.

Dr. Zelenka Margit.

Október 6. — Október 31.

Két dátum. Az egyik hazafias gyászünneppnek napja; a másik protestáns örömmünneppnek napja. Az egyik a magyar bánat napja; a másik az evangélium diadalának a napja. Az egyiket letörött zászlókat, nyitott sírokat, égnek meredő bitófákat látunk; a másikon kalapácsütések koppanása hallik felénk a múltból, és mándegység koppanásra szívünk hálával és örömmel teljes dobbanása a felelet. Az egyiket Mohi—Mohács—Trianon árva, elhagyott, kifosztott népeként síró vígadással búslakodunk neki a Himmusznek: Balsors akit régen tép; a másikon győzedelmi ének csendül ajkunkon, az evangélium népének ajkán: Az Ige kőszálként megáll.

Két dátum, két emlékűnnep. Külön-külön is mennyi mindent mond nekünk messziről zengő szavuk.

De te, magyar evangélikus ifjú testvérem, kapcsolód össze most a kettőt, hallgasd együtt most a kettőt!

Hallgasd és halld meg, hogy nemzeted előtt azért nem akar kinyitni a jövődnek Mohi, Mohács, Majtény, Világos, Arad, Trianonnál vészes csikordulással becsukó-

dott kapuja, mert nem az Ige „sziklazúzó pörölyével” döngeti azt.

Nézz, és lásd meg, hogy nemzeted útjának jelzői továbbra is törött zászlók, bitók, sírkeresztek lesznek, ha ifjaival nem az Úr Szentlelke láttat látásokat, ha vénei szemé elé nem az Úr Szentlelke varázsol álmokat.

Okulj és tudd meg, hogy Isten azért verte, ostorozta, sebezte, gyalázta ezt a népet, hogy október 6-át, a magyar bánat napját a magyar bünbánat napjává tegye.

Figyelj és értsd meg, hogy október 31-ét, az evangélium diadalünnepét azért nyújtotta neki, hogy a bünbánat alkalmá után a megtérés alkalmává tegye. Hogy a magyar szíveken az evangélium diadalt vegyen. Hogy a megbűnhődött, bünbánó magyar Isten népévé legyen.

Ha azzá lehetne ez a két nap: bünbánat napjává, megtérés napjává! Ha október 6. meg tudná törni a dacos magyar szívet, ha rajta diadalt vehetne október 31! Akkor törött zászlók, sírkeresztek és bitók helyett csak egy útjelzője, célja, záloga, reménye és dicsősége lenne a magyar életnek: a golgotai kereszt.

K. A.

SIR A FERGETEG

IFJÚSÁGI REGÉNY.

Irta: *Cserepes Sándor.*

I.

A domb tetején állt a templom, a házak pedig úgy kapaszkodtak a domb oldalán a templom felé, mint vasárnap reggel az istentiszteletre igyekvő esattos imakönyvű hívek. Lefelé nézve, közel a templomhoz, kimagaslott a házak közül a gimnázium sárga épülete, nem azért, mintha igen magas lett volna, de mert a körülötte lévő házak nagyon is belesüppedtek már az édes anyaföldre. A templom körül kis erdő volt, délutánonként kedves tanyája a diákoknak. Ide jártak ki nap-nap után leckéjük végeztével, vagy az előtt, megtárgyalni a folyóügyeket, métát játszani és futballozni, mindaddig, míg Palyó bácsi, a harangozó szét nem kergette őket. Mert Palyó bácsi sehogy sem szerette a futballt. Most is közbük vágott a naplopóknak óeska kampósbotjával, de mire az rendeltetési helyére kalimpált, addigra a diák urak lábukat nyakukba szedve, lőtávolon túljártak s vezették maguk előtt a megmentett labdát. Palyó bácsi pedig mit sem mérgeződven, utána ballagott a lövedéknek s felcsoszogott a toronyba, csendíteni egyet Bokor János káplárnak, akiről a sürgöny hozta üzenetül, hogy az Isonzó mellett széttépte a gránát. Hadd nyugodjék békével messze talián sziklák közt a teste, a lelke pedig, amely bizonyosan szülőföldje felé száll az égbe, ha erre száll, hadd hallja, hogy Palyó bácsi gondot visel a hívekre, ha messze vannak is.

A felozlatott sportklub tagjai közül Harter, Varga, meg Battonyai egy kis ke-

rülövel visszatértek és a gödör melletti padon foglaltak helyet. Nekik ilyenkor nem volt szabad hazamenniök, mert nemsokára jöttek sétálni a leánynevelősök, akiknek kékruhás seregében mindháromnak ott volt az imádottja. A nevüket ugyan nem tudták, de álmodni azért lehetett róluk szépeket álmatlan éjszakákon és unalmas matematikai órákon.

Szép volt az az október. A színek csoda gazdagságával borította el a fák koronáját. Békeséget lehel a lelkekre a természet harmónikus halódása. És ez kellett is. Mert, haj, mivé lett már akkor a lelkek békesége! Ötödik esztendeje ropogtak félvilágon az ágyúk és hullott végtelen bőségben a vér. Megrecesgtek a világ eresztékei, és a Tisza—Duna partján különös és hihetetlen híreket kezdett hordozni a szél.

A három diák esendesen beszélgetett egy darabig. Harter Gusztáv, a politikus, valami újságot vett ki a zsebéből.

— Tudjátok-e, miesoda marhaságot írnak a lapok? Azt, hogy elvesztettük a háborút.

— Nem lehet az, barátom, hiszen mindenhol győzünk! A központi hatalmak hadseregei még soha sem álltak olyan győzelemben, mint most!

— Hát hiszen én is azt mondom. Azt, hogy nem lehet.

— Persze, hogy nem. A lapok összevissza írnak. Kiss tanár úr is mondta a multkor, hogy biztos, megnyerjük a háborút. Ő pedig csak ért hozzá. Nem azért volt a haretéren három évig, hogy ne értsen.

Ebben aztán meg is állapotok végérvényesen. Nem beszéltek többé a dologról. Sokáig másról sem. Fiatal lelkükben, valami gonosz érzelmek fészkelődött. Néha egymásra néztek, és az olyan nagyon ismert arcokról olvastak. Mind a hárman egyre gondoltak. Arra, hogy: de hátha, mégis...

Battonyai törte meg a csendet.

— Ugyan mit politizálunk? (Pedig akkor már egy félórája néma csendben ültek.) Mondjátok el inkább, gazemberek, hogy hol jártatok tegnap és hogy sikerült a bemászás. Arról majd máskor tárgyalunk, hogy milyen álláspontra helyezkedem a kihagyás ügyében.

A két másik jót nevetett a bosszankodó pajtáson. Egyik az egyik oldalról, másik a másiktól nagyot ütött a vállára, hogy a vézna Battonyai szinte belenyögött a baráti szeretet ekkora megnyilvánulásába. De aztán szépen rendben, ünnepélyes lelkességgel és büszke titokzatossággal elmesélték az esti viselt dolgokat.

Kémszemlén voltak a leányiskola parkjában. Ahogy leszállt az alkony, odaosontak csendben a kert kiserdő felőli kőfalához. A szívük remegett a félelemtől, de tán még inkább a romantikától, amikor átvették magukat a kőfalon.

Régi főúri kastélyban volt a leányiskola. A pompás palota körül százados fáktól díszes nagy park terpeszkedett. A falakra felfutó vadszőlő hihetetlenül vörösre színesedett az ősszel. A felső kőfalon túl lévő templom kriptájában pihentek csendesen az ősök, akik valaha büszke urai voltak az egész környéknek. Most már megfordítva az ősi címer és a kastély mogorva termi lánykacagástól hangosak. Fekete táblák, barna iskolapadok, kis tanulóasztalkák, egymásmellé felsorakozott hófehér ágyak kerültek a szobákba, amelyek falain gyakor

egyforma aréu urak és hölgyek olajképei és sok csatát csatázott fegyverek ékeskedtek. Nagymagyarország minden irányából összejöttek itt kislányok és nagyobbacsák, Sárók, Gitták, Böskék, Maresák, hogy megszerezzék a tudománynak azt a nem éppen nagy adagját, amely szükséges ahhoz, hogy egyszer majd, esztendőnk multával, jó, gondos s még hozzá okos háziasszonyok lehessenek.

Hej, de sok könnyhullatásról tudnának beszélni azok a kicsi asztalkák, amelyekre szeptemberi alkonyatokon ráborultak sírva a jó anyáktól elszakított gyermekek, meg azok a fehér párnák, amelyek szeretettel simultak oda a könnytől ázott rózsás arcokhoz. Amikor először hozták őket ide valahonnan egy fehér bácskai faluból, vagy a girbe-görbe Sáros megye valamelyik öreg udvarházából. De aztán lassan elapadtak a könnyek s a sírás akkorra maradt csupán, amikor a buksi leányfejek nem tudtak összebarátkozni a német, vagy a matematika rejtelmivel.

Most néma csendben ültek a nagy tanulószobában. Odakinn már este volt, s a lámpa fénye átvilágította a függönytelen ablakokon. A két diák, Harter és Varga Gábor, maescaléptekkel közeledett a kőfal felé. Mintha rabolni mentek volna, úgy ugrált bennük a szív. Ha levél zörrent, meg-megálltak sebtén s csak jó sokára mertek újra útnak indulni.

— Bizony, barátom, bementünk egészen a tanuló ablakáig s még egy darabig nézdelődtünk is befelé s csak aztán jöttünk vissza!

— Na és a virágot hova tettétek?

— A virágot, azt visszahoztuk, mert nem lehetett otthagyni.

— Miért nem lehetett? Nem mertétek, gyávák. Kell nektek nélkülünk útnak indulni.

ni. No, majd arról máskor beszélünk, hogy ebben az ügyben milyen álláspontra helyezkedem.

Alig ért véget ez a beszélgetés, a templom mellől komoly léptekkel közeledett Kiss tanár úr. Azok közé a tanárok közé tartozott, akiket a diákok őszintén szeretnek. Különösen nagy tekintélyt szerzett neki az a három év, amelyet a háború első percétől kezdve a haretereken töltött.

A három diák, tekintettel az imént lefolyt s nem éppen tanári fül számára teremtett beszélgetésre, meglehetősen megrémülve állt fel helyéről a tanár úr üdvözlésére, aki azonban alkalmasint semmit sem hallott az egészből. A tanár úr mindig egyformán komoly arccal állt meg előttük s barátságos hangon szólt az ifjakhoz.

— No, miről folyik a diskurzus, atyafiak?

Lett erre zavart egymásranézés, míg végre néhány pillanatnyi bántó csend után Battonyainak jött meg a szava.

— Tanár úr kérem, arról beszélgettünk, hogy igaz lehet-e az a hír, amelyet az újságban olvasunk, hogy elvesztettük a háborút. Mutasd csak, Harter, azt az újságot. Tessék helyet foglalni, tanár úr, itt a padon.

Kiss tanár úr leült. Csipetőjét levette a szeméről, elővette fehér zsebkendőjét és azal nagy komolyan törölgetni kezdte. Mint hogyha valami esoda fényesnek kellett volna lennie annak a szemüvegnek. Még rá is lehelt s újra át meg áttörölte.

A három fiú némán állt és örült, hogy a zavaros percből ilyen szépen kievickélt. Battonyai pedig fölényel nézett társaira s szemeivel azt mondta, hogy lássátok, van *ittén tehetség, ha csak az kell!*

Kiss tanár úr lassan elkészült a szemüveg tisztogatásával. Feltette méltóságteljesen,

újra levette és megigazította, mert nem jól tette fel. Aztán a botjával elkezdett rajzolgatni a porba, s mint akinek nagyon nehezére esik a beszéd, úgy kezdett szólni.

— Hát igen . . . Azt írják . . . Én is olvastam.

Csend. Firkálás a porban.

Harter, Varga és Battonyai hallgatagon álltak. Zavart percek szálltak el felettük. Sokszor fordult már elő ilyen néma csend az osztályban. Amikor nem tudtak felelni. Most ő nem tud felelni. A tanár úr.

Milyen borzasztó az, ha az egyik diák ott áll a padban és nem jön szó a szájára, mert nincs mondanivalója és a szekunda, mintha fekete madár lenne, az előtte elsötétült levegőben nehéz szárnylengetéssel közeledik egyre jobban felé. Aztán leül a fejére s gyász szárnyaival beborítja arcát és szemét egészen. S mint távoli kísérteties hang, úgy üti meg a fülét az ítélet: leülhet!

A fák lombjai közül nyugaton vörös fény tört fel, kelet felől pedig sötét kárpittal kezdtek bevonni a boltozatot láthatatlan kezek.

Hűs szél suhant el fölöttük.

— Menjenek haza, atyafiak, megfáznak itten kabát nélkül.

II.

Vargáék házában addig volt békeség, míg a Gábor gyerek iskolában volt. Mihelyt azonban hazatért és bekapta az ebédet, elővette tüstént a hegedűjét és játszott, játszott szakadatlanul, hogy a falak is majd megrepedtek. Szegény Varga néinek a feje is belefájdult a gyönyörűségbe, és amikor öt óra tájt a D-dur skála száztizedszer, a *Cinka Panna nótája* pedig harmincadszor süvített ki Gábor szobájából, végre nagy türelmét vesztve, bekiáltott a művészhez.

— Hagyd abba már azt a cincogást, te Gábor, mert bizony mondom, hogy tűzbe vetem a hegedűdet!

— Majd vesz helyette másikat, édesanyám, — felelt Gábor, de azért szót fogadott s szépen lefektette a muzsikát a tokjába, olyan vigyázattal, mintha kisgyereket tett volna a bölesőbe.

Azzal kikövetelte a megérdemelt uzsonnát, fejére vágta a kalapját, vállára vetette, csakúgy panyókára, a kabátját s már túl is járt a kiskapun sebesen karikázó lépésekkel.

Édesanyja hiába kiáltott utána, hogy te Gábor, a tanulásból már megint nem lesz semmi. Nem hallott abból a fiatal úr egy szót sem, de még ha hallotta volna is, megnyugtatta volna aggódo szülejét, hogy holnap torna, rajz és vallás lesz, magyarból pedig dolgozatjavítás, tehát nem kell késülni.

Végigsietett a kisutcaán, hirtelen átvágott a görbe közön a főútra és a Balla-kamaráig meg sem állt. Itt lakott a triumvirátus másik két tagja, Battonyai és Harter.

Híres kamara volt a Balla-kamara. Régi diáktanya, amelyben sok nemzedék küzdötte már át a gimnáziumi éveket. Kis szoba volt az utcára nyíló két ablakkal s a diákszobák rendes képét mutatta. Amikor Gábor bekopogtatott, két szólamra hangszerelt „buj be!” kiáltás volt a válasz. Belépett s a barátokat ott találta heverve az ágyakon, mindkettő kezében füstölgő cigaretta.

Már egészen homályos volt a szoba.

Két oldalt a fal mellett álltak az ágyak. A két ablak között könyvvállvány, a könyvek képzelhető, de költői rendetlenségével. A középen régi terítővel befedett nagy asztal, rajta két tálcán az üres kávéscésészék. A Toricelli-féle esőnél felnyitott fizikakönyv, cipősdoboz, mint dohánytartó, az alján ujnyi dohánypor és egy tollszárral kiegészít-

tett cigarettatöltő. Mellette megkezdett le-
vél, amely mint a sarkain lévő gyűrődések-
ből megállapítható, már jó néhány napja
ott hever, ezzel a megszólítással: „Kedves
jó Szüleim!” Az ajtó melletti falnál két
nagy láda, az ajtóba vert szögeken kabátok,
kalapok és egy jobb napokat látott esernyő.
A falon hatodikos tanrend, amely még a
múlt évből maradt ott és egy éktelenül dí-
szes felirat: OFFICIUM ANTE OMNIA.*)

— No, nagyságos urak, talán felkelné-
nek! Este van, vagy mi a csuda!

A két diák erre nyugodtan fekvé ma-
radt és jóízűen szívta tovább a cigarettá-
ját. Varga pedig nem sokat törődve velük,
leült az asztalhoz s ő is cigarettát esinált
magának. A dohányos szelencévé előlépte-
tett cipősdobozt felemelte, kissé oldalt for-
dította és citerázni kezdett a fenekén,
amely eljárásnak az volt a célja, hogy a
porban még netán rejtőző dohány a por te-
tejére kerüljön és így viszonylag szívható
cigarettát esinálhasson. Ez sikerült is, mint
eddig még mindig egy hónap óta, amióta
tudniillik gyatra anyagi körülményeik
miatt a dohánynak ilyen módon való elő-
állítására voltak utalva.

Amikor Varga rágyújtott, Harter Guszti
nevetve szólalt meg.

— Te Gábor, megint észreveszik otthon
a leheleteden a dohány szagát és akkor
megint szorulsz!

Mert Varga kocadohányos volt. Szülői
engedély és dohány nélkül dohányzott. Ezt
úgy kell érteni, hogy neki, személyére szó-
lólólag sem szülői engedélye, sem dohánya
nem volt. Ugy segített hát magán, hogy
dohányt a pajtásoktól szerzett, a szülői en-
gedélytől pedig eltekintett, ennek ellenében
azonban a füstöt sohasem nyelte le, hanem
csak úgy forgatta a szájában egy darabig.

*) A kötelesség minden előtt.

asztán kifújta. Így természetesen nagyon keserűek voltak számára a cigarettázás percei s örült, hogy túl volt a nagy gyönyörűségen.

A szobában lassan egész hideg és sötét lett. A három cigaretta parazsa villant meg itt-ott. Csak Varga cigarettája nem akart égni. Már háromszor gyújtott rá. Végre is dühösen vágta a hideg kályha elé.

— Komolyan mondom, ha nem vesztek már dohányt, én nem gyújtok rá többé eből a vacakból!

Harter füttyörészni kezdett. Azt fújta, hogy „Egy ablaknál állj meg cigány”, aztán meg azt, hogy „Szeretlek én egyetlenegy virágom”, aztán meg mindenféle mást. De csupa olyan nótát, amibe valaki beleöntötte a szívét. Ő most újra belefüttyülte mindbe, egytől-egyig a magáét, azt a fájó, szerelmes fiatal szívet. Majd elhallgatott a füttyöréssel. Odakint meggyújtották az utcai lámpákat, az egyik éppen ott állt az ablakuk előtt, s amint meggyulladt, a sötét szobában enyhe derengést teremtett. Harter ágya felől egy nagy sóhajtás kelt föl és verődött vissza a kis szoba falairól.

— Hej, fiúk, a betyárságát neki, olyan szerelmes vagyok, hogy tán még sohasem voltam ilyen!

A kijelentés nagyságát és a helyzet komolyságát egészen átérezte a két jóbarát. Hiszen ők is szerelmesek voltak. Az ő szívük is fájt, nagyon, nagyon. De úgy, ahogy a Harter Guszti szíve fájt, nem fájt talán még soha egy szív sem a világon. Szilaj, nagy érzelmű gyerek volt, onnan a Nagy-Alföld kellős közepéről. Magyarrá értékesedett német, akinek a lelke úgy tudott sajogni és úgy tudott vigadni, mint ahogy a cigány hegedűje, ha húszpengős bankó rezeg a húrjai között. És ez a lélek telve volt szépségekkel, és tele volt eszményekkel,

megremegett az alkonyati szélre, de megállt a zúgó viharban is.

És most erre a könnyen érző szívre rászállt egy csuda színes pillangó, mint hogyha bizony nyíló rózsabimbó lenne, nem pedig egy sírni is tudó emberi szív. És ez a szív elkezdett játszani, elkezdett dalolni, elkezdett zúgni, elkezdett viharozni, mert volt egy leány, akit ki tudja hogy hívnak, de akinek a szeme szebben ragyogott az ég valamennyi csillagjánál.

Nagy dörrenéssel nyílt ki az ajtó. Egy alak jelent meg széles köpenyegben s hadvezéri helyzetben állt meg a tárvamaradt ajtó előtt. Egy pillanatig szótlanul állt, észrevehetőleg azt figyelte, hogy a homályosra vált szobában van-e valaki, s amikor erről meggyőződött, leeresztett hangon, keményen szólalt meg.

— Jó estét, szerelmes barátaim! Hát hogy s mint vagyunk a szívek érzeménnyel?

— Szervusz, Kajetán! — hangzott egyszerre háromfelől is válasz. — Csukd be az ajtót, mert semmi meleg sem jön be, aztán ülj le.

Kajetán, vagyis az anyakönyvi néven Szalma Bandi, szót fogadott anélkül, hogy levetette volna körgallérját, elhelyezkedett, az ajtó melletti nagy ládán hanyatfekve s a lábát lógatva. De úgy látszik, így nagyon kényelmetlen volt, mert helyzetét esakhamar megváltoztatta, még pedig úgy, hogy a fekvés szempontjából még hátralévő alsó végtagjait a mintegy félméternyire déli irányban lelhető másik ládának a végére helyezte. Így ugyan a térde alatt bizonyos ür tátongott, ez azonban nem okozott nagy gondot neki, mert e testelhelyezési művelet befejeztével tüstént megindította azt a szóáradatot, amely csakhamar elöntötte az előbb még oly csendes kis diákszobát.

— Hát igen, fiatal barátaim és testvéreim az Urban, úgy látszik, megint bagózunk. Telefüstöljük a szobát bagóillattal és azzal semmit sem gondolunk, hogy előkelő vendég érkezik, aki nem bírja a cigaretta-csutkák bűzét. Mi, édes öcséim, rontjuk a pájslit és keserítjük édes szüleinket? Hiába van egy komoly barátotok, haszontalan kölykök, akit az édes szülők megbíztak drága fiaik felügyeletével, nem fog rajtatok semmi jó szó! Palikám édes, nincs véletlenül egy ócska cigarettád?

A triumvirátus csendesesen nevetgélve fogadta Kajetán pajtás, vagyis anyakönyvi

néven Szalma Bandi erkölcsi intelmeit s Battonyai Pali rögtön felkínálta neki a dohányport.

— És ti, csirkefogó naplopók, akik átlustálkodjátok az egész délutánt, nem törődve a társadalmi renddel és az idevonatkozó országos törvényekkel, elvárnátok azt, hogy én fáradjak oda cigarettát csinálni magamnak? No hiszen, azt várja csak az az ócska dohányimitáció, hogy én, I. Szalma Endre menjek hozzá hódolatra! Nem vagyok én rabja a nikotinnak!

(Folytatása következik.)

Báró Simonyi József óbester.

Százados mult sem tudta elfeledtetni nevét. A lovas magyar nemzet egyik legjellegzetesebb alakja ő. 1832 augusztus 23-án halt meg, s méltán képviselte a magyarságot a külföld előtt, mert abban volt legnagyobb, amiben a magyar mindig első volt: lovas bravúrokban.

A mosonmegyei Simon-család sarja; atyja egyszerű mészáros. A fiút csak a katonaság vonzza, s mihelyt teheti, fel is esap katonának. Már 1789-ben feltűnik Délmagyarországon a török ellen vívott csatákban, már ekkor megesodálják bátorságát. Különösen azonban a Napóleon elleni háborúban mutatta meg, hogy katonának, még pedig huszárnak termett. Egész Európa, Franciaország, Németország, Olaszország, cseh föld egyaránt hőstetteiről regél, s vitézsége sok kitüntetést hoz magával: így már 1802-ben a legmagasabbat, a Mária Terézia-rendet, mellyel a bárói rang is jár. A wagrami csata után ő menti meg a visszavonuló szétvert

osztrák sereget, részt vesz a „népek csatájában“, a Napóleon végét jelentő lipcsei csatában is. Itt a biztos haláltól csak egy piros tárcsa menti meg, mely a testébe hatoló golyót felfogja. E csata után lesz valóságos óbester (ezredes).

A francia háborúk befejezte után lehatnyatlik magasba ívelő pályájára. Vád alá helyezik, négy évig vizsgálják ügyét: végül elveszti rangját, bárói címét s várfigságra ítéli. Ez azonban nem tart soká, mert még elítéltetése évében meghal. Családja aradmegyei birtokán temettette el, Debrecenben Simonyi-útnak nevezték el azt az utat, mely a Nagyerdő felé vezet, s melynek két oldalára a fákat ő ültette. A hagyomány szerint egy fát az út közepére állított: ez volt a brigadéros.

A józanul okos magyar katona példaképe ő, kit Jókai Mór egy elbeszélésében a „legvitézesebb huszár“-nak nevezett el. Mi a világ-

háborúban láttuk, milyen vitézségre képes a magyar huszár. S ha Limanova soproni huszárjairól olvasunk, akkor is eszünkbe juthat Simonyi-óbester, a hősi magyar ragyogó mintaképe.

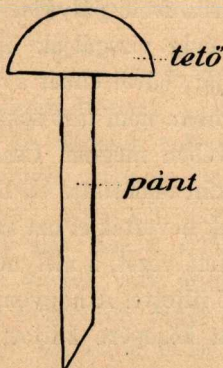
Emlékezzünk meg mostan, október 6-ának szomorú hónapjában azokról a nagy embe-reinkről, kik tudtak áldozni, tudtak élni, de tudtak meghalni is ezért a szép, szegény hazáért.

Horgolt sapka és sál.

Sodrott selyem fonálból újfajta turbánszerű *sapkát* horgolhatunk. A tetőt rövid pálcasorokkal, a pántot mintás horgolással. A pántrészt lehet tarkázni. Utóbit olyan hosszúra horgoljuk, hogy a fejen körülérjen.

I. rajz.

Ha kész, úgy tesszük a fejre, hogy a pánt hátra kerüljön, ezen egyet fordítunk és balról jobbra körülesavarjuk a fejen, a végét a hátrészen a kezdés alá dugjuk.

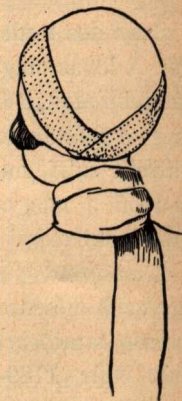
Esetleg egy kapoccsal megerősítjük, de nem okvetlen szükséges. A kapcsot természetesen a pánt alatt láthatatlanul helyez-zük el.

Hasonló horgolással készíthetjük a *sált* is. A középső részt rövid pálcasorral; a két végén mintás horgolással, a befejezést ismét rövid pálcával.

II. rajz.

III. rajz.

Szélére rojtot tehetünk. Ez kétféle lehet: vagy a síma szálakat esomózzuk meg, vagy levegőszem sorokat horgolunk és ez adja a rojtot. Az utóbbi vastagságánál fogva jobban illik az egész sálhoz.

Kéves anyag kell hozzá, s így a mai viszonyoknak megfelelően olcsón állíthatjuk elő.

Glock Klára.

Kisasszonyok és Fiatallurak!

Ime, hosszú idő után ismét beleütöttem tollamat a tentába, hogy levelet írjak. Irom pedig szeretettel mindazoknak, akik szívesen eltörődnek kicsit komoly kérdésekkel, de mindjárt az elején arra kérem őket, hogy ezt a levelet ne olvassák el futólag, hanem inkább, ha most nem érnek rá alaposabban foglalkozni vele, tegyék egy kis időre félre és majd később lapozzák újra fel. Nem lesz ugyan itt szó világrengető dolgokról, ezt ígérem előre, nem is fogok haragos fekete betűkkel hadakozni senki ellen: egy-két figyelmeztető szóval akarok csupán lelkükhöz férni.

Az Ifjú Évek-ről akarok beszélni. Erről az újságpapírrendelet miatt 24 oldalra csökkentett lapocskáról. Az Ifjú Évekről, az Ifjú Évek olvasóinak, sőt talán még inkább azoknak, akik nem tartoznak még az olvasók táborába, de oda kellene tartozniok. Ezekhez ugyan nem jut el a nyomtatott betű, de azok, akik olvassák, lesznek szívesek tolmácsolni üzenetemet.

Négy éve múlt már annak, hogy az Ifjú Évek újra felemelte zászlaját, hogy táborba gyűjtse a magyar ifjúság egy tekintélyes részét, hogy szolgáljon szeretettel hivatása szerint egy csudamódra szétszórt seregeknek.

Ez alatt a négy esztendő alatt tisztos tábor toborzódoott körülöttünk. Sokan megismertek, sokan meg is szerettek és a szívükbe zártak. Sokan vannak már a magyar evangélikus ifjúságból, akik felismerték, hogy az a zászló, melyet árbocra vontak, feléjük és előttük lengedez. Sokan tekintik már vigyázón lobogó selymét és nézik szeretettel minden lebbenését.

Pedig közben az idők is megnehezedtek. A pénz, amely nélkül ma nincsen semmi sem, becses, drága kincs lett, mert kevés van belőle. Már az elmúlt ős is nehéz akadályokat görgtetett elénk s még nehezebbeket a mostani. s ezek az akadályok oda akarnak furakodni az Ifjú Évek és olvasói közé. Egyre gyakrabban halljuk a panaszt: nem állhatok be most már a gárdába, mert nincsen pénzem.

Szomorú valóság ez. Ma a legkisebb pénz is pénz és kell a tankönyvre, irkára, ceruzára, sok helyen még ezeknél is jobban kell: kenyérre.

Hát nem csodálkozunk, ha itt is, ott is, kimarad egy-egy a sorból. Nem csodálkozunk, mondom, ilyenkor, inkább a szívünk fáj az elmaradók után.

De!

Kisasszonyok és Fiatallurak! Vigyázzunk, hogy be ne csapódjunk!

Montecucculi tábornokot ma már leginkább csak arról a mondásáról ismerjük: a háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és pénz. Ezt a bölcseséget sok mindenre lehet alkalmazni, sajnos, lehet, sőt kell alkalmazni önmagunkra és munkánkra is. Nekünk is kell pénz, ha háromszorosan nem is, de egyszeresen bizonyára kell.

Csakhogy, és most tessék figyelni — akármilyen kevés pénzünk van is jelenleg, kérдем: függővé lehet-e tenni az Ifjú Évek sorsát ilyen gyatra anyagi ügyektől? És ezzel kapcsolatosan: vajjon, akik az Ifjú Évek előfizetőinek gárdájától távortartják magukat, tényleg annyira szűkiben vannak-e annak az évi négy pengőnek, mint amennyire azt mutatják?

Hát kérem, én egyenesen ki merem mondani a választ, hogy nem. Mert tapasztalatom, hogy a pénzhiány inkább csak jelleg, mint valóság. Nem szívesen részletezem itt, hogy mit jelent egy diáknak az évi négy pengő, de meg kell tennem mégis. Jelent tehát havi negyven fillért. Azaz jelent egy átszálló- és egy szakaszjegyet minden hónapban. Más szóval jelent nyolc kifizetést az olcsóbbikból, avagy, ha úgy tetszik, jelent egy fél mozijegyet a silányabb helyek egyikén. Nem is szólva arról, hogy négy kistölcsér fagyaltalattal sem kerül kevesebbe, netalán — és itt már a dohányzó urakra célzok — egy gyatra pakli hercegovinai dohány. És hogy igazságtalanok ne legyünk, vegyük be e felsorolásba a yoyót is, amely ott perdül, már legalább is minden második diák és diákkisasszony kezén. Mondom: én nem szívesen váltom fel az Ifjú Évek értékét kétes értéktelenségek árára, de mivel hogy most éppen erről van szó, nem kerülhetem el. Tisztesség és becsület adassék azoknak, akik hiába akarják megtakarítani a kiflipénzt, mert kiflit úgysem esznek. Azoknak is, akik a mozi csak jó barátjuk beszámolásából ismerik. Azoknak is, akik a fagyaltalattól csak télen élveznek valamit: a hideget. És azoknak is, akiknek a cigarettához annyi közülük van, mint Julius Caesarnak a rádióhoz.

De, Kisasszonyok és Fiatalurak: szívre a kézzel! Hol a hálaadás, hogy nem tartoznak ezek közé a nagyon szegények közé? És hol az őszinteség, hogy bevallják, hogy inkább valami csunya közöny vett erőt lelkükön és tartja távol magukat az ifjú Évektől?

A közöny. Mi az a közöny? Hát én most megmagyarázom egy kicsit.

A közöny az, hogy én X. Y. hallok ugyan az Ifjú Évekről, de azt hiszem, hogy az

nem nekem, hanem a szomszédomnak szól. Hallok arról, hogy az evangélikus ifjúság előtt bontogatódik valamilyen zászló, de nem tekintek a lobogására, pedig magam is evangélikus vagyok és ifjú, és ha valaki azt mondaná, hogy nem az vagyok, hát arra legalább is csúnya arcot vágnék. És bár ez így van, mégsem veszek magamnak annyi fáradságot, hogy legalább is megismerjem ezt a lapot, amelyben nekem szólnak, nekem írnak, amely az én lapom szeretne lenni. Úgy elszáll fölöttem minden hívó szó, amely felém hangzik, hogy később hajlandó vagyok még nem emlékezni is arra, hogy valaha is hallottam valamit az Ifjú Évekről.

S most, hogy e sorokat írom, diákkorom jut eszembe. Ne gondolják, hogy ezzel a visszaemlékezéssel jó példát akarok szemük elé állítani a múltból. Nem. Sajnos ezt nem tehetem. Mert ilyen voltam én is az Ifjú Évekkel szemben. Közönyös. Dehogyan haragudtam az Ifjú Évek-re! Csak egyszerűen nem foglalkoztam vele. Nem érdekelt, nem érintett. Engemet se, barátomat se, a tizediket se. Mert a közöny akkor talán még nagyobb és terjedelmesebb volt, mint most. És az akkori Ifjú Évek szerencsésen és logikai következetességgel meg is bukott. Most tudom csak, hogy miért bukott meg. Azért, mert én nem álltam be a táborba. Tehát nem azért bukott meg, mert mások nem álltak mellé az akkor még nagy ország evangélikus ifjúságából, hanem azért, mert én nem tettem ezt, akkor még nem tudtam önmagam jelentőségét így értékelni. Most már tudom és vallom és hirdetem is, hogy minden hangsúly énrajtam van. Ne értsenek félre, Kisasszonyok és Fiatalurak. Ez nem az önteltség hangja. Annak a szent meggyőződésnek hirdetése ez, hogy nekünk evangé-

likus embereknek sohasem szabad másokra várunk. Minden nagy, szép és nemes ügyet egyéni felelősségérzettel kell tekintenünk. Minden sikerben részeseknek kell lennünk, mint ahogy minden romlásnak okát is elsősorban önmagunkban kell keresnünk.

Mert, — hogy még egyszer visszatekintsek a múltra — akkor nemcsak az Ifjú Évek bukott meg. Nagyon sok minden elesett, elveszett, összetört körülünk, ami szép és drága volt. Számtalanszor drágább, mint az Ifjú Évek. Ezeresztendő vérezések és verítékezések nagy értékei buktak meg és veszték el a csendes, ártatlan közönyön...

Kis dolgok, nagy dolgok össze-vissza keverednek. Levelem is hosszúra nyúlik, pedig nem akartam mást, csak azt akartam kérni az új munkaév kezdetén, hogy fogadjuk egész komoly ügyeink közé ennek a kis lapnak az ügyét. Ha eddig beletartoztunk az előfizetők seregébe, ezentúl még nagyobb

szeretettel ragaszkodjunk hozzá. De menjünk ennél tovább is. Van barátunk, van barátnőnk, van ismerősünk. Ne engedjük meg, hogy ő, ha közénk tartozik, távol tartsa magát tőlünk. Legyünk igazi barátjai az Ifjú Évek-nek. Legyen minden olvasónk egy-egy élő propaganda, hogy átmenthessük teljes értékében ezt az egyetlen kis lapunkat ezeken a nehéz időkön, hogy teljesíthesse most is hivatását és később is majd azok között, akik utánunk jönnek.

Kedves Olvasóim közül bizonyára sokan vettek észre levelemben valami hiányosságot. Valaki azt gondolja most magában, hogy: de érdemes-e? Nem lehetett hosszúra nyújtani írástomat, azért nem vehettem elő ezt a kérdést is. Igérem azonban, hogy ha legközelebb írok, éppen ezt a dolgot teszem majd levelem központi gondolatává. Addig merengjenek a főntebbi kérdéseken, és ha tetszik, írják meg véleményüket vagy válszukat e sorok szerény írójának.

I N N E N - O N N A N

A fővárosi iskolákba a jelen tanévben 77.488 gyermek iratkozott be. Ezekből 46.597 jár elemi iskolába.

A La Manche-csatorna feletti angol repülőforgalom a folyó évi augusztusban rekordszámot ért el: 4728 volt az utasok száma. A forgalmat ezen az útvonalon 13 év előtt nyitották meg, de még tavaly augusztusban is csak 2480-an utaztak repülőgépen a kontinensre vagy onnan az angol szigetekre.

Magnus Henrik amszterdami bélyeggyűjtő világhírű gyűjteményét most árverezik. A gyűjtemény értékét 150.000 fontra becsülik. Két Mauritius-bélyeg magában 10.000 font értéket képvisel. Magnus, aki egy évvel ezelőtt 80 éves korában halt meg, 70 éven keresztül foglalkozott bélyeggyűjtéssel és ezzel világrekordot állított fel.

Az angol birodalom legnagyobb teleszkópja most készül Newcastleban a torontói egyetem csillagvizsgáló intézete részére. A készüléket 1930-ban rendelték meg és 1935-ben lesz készen. A teleszkóp az acélállvánnyal együtt 50 tonna súlyu lesz és a legnagyobb tükre egymagában két és fél tonnát nyom. Ennek a főtükörnek az átmérője 193 cm, vastagsága 30 cm. Az egész világon egyetlen nagyobb teleszkóp van még, a Mount Wilson csillagvizsgáló intézetben.

A holdszivárvány igen ritka jelenség, amely csak akkor fordul elő, ha a hold különös fényerővel reflektálja a napsugarait a földre. Legutóbb szeptember végén láttak ilyet Cataloniában. Az éjszaka sötétjéből előragyogó, végtelen finom színösszetételű holdszivárvány fejlethetetlen látványt nyújt.

P. F.

HIREINK

A budapesti evangélikus gimnázium Ifjúsági Gyámintézete az 1931—32. tanévben a segítségére érdemes tanulók közt 310.80 P-t osztott ki, intézményeknek pedig a következő adományokat juttatta: Orsz. Prot. Árvaház 30 P, Aszódi ev. gimnázium 50 P, Budapest-Angyalföldi ev. templom, Óbudai ev. templom, Soproni Ev. Theol. Otthon és Orsz. Luther-Szövetség 10—10 P, a keszthelyi ev. gyülekezet 10 drb, a felsőgödi evangélikus gyülekezet 5 drb Ker. Énekeskönyv.

Knuth Ernő.

A budapesti ev. gimn. cserkészcsapata (16. sz. E. G.) idén Mohács alatt a Duna partján, a Frigyes főhercegi uradalom boki révénél táborozott. A jól sikerült tábor két napos pécsi tartózkodással fejeződött be. Az idei táborozás azért is igen fontos volt, mert a jövő évi gödöllői jamboreen csapatunk is résztvesz és ez a tábor mintegy előkészítője volt annak.

legifj. Bókay János.

A budapesti evangélikus leánykollégiumban az év kezdetével az ifjúsági egyesületek is munkába kezdtek. Az Önképzőkör ifjúsági elnöke Werner Sári lett, aki már eddig is buzgón munkálkodott. A Bajtárs Segítőegyesület ifjúsági vezetőjévé Fekete Margitot választották. A Gyámintézet első ülésén megható kegyelettel emlékezett meg elhunyt vezetőjéről: Vidovszky Kálmánról, akinek utódja: Ruzitska László vallástanár irányítja ez évben az ifjúság munkáját. Az ifjúság bizalma Marcsek Sárít tette ifjúsági elnökké. Megalakult a játékkör is és ez évben új egyesületként az ifjúsági Vöröskereszt is megkezdte munkáját.

Szarvas. Az Ifjúsági Luther-Szövetség szept. 17-én tartotta alakuló ülését, melyer Korin Kálmán vallástanár ecsetelte a szövetség célját, munkára és imádkozásra buzdítva az ifjúságot.

A szövetség a következő tisztikart választotta meg: elnök Krón Oszkár, belmissziói titkár Revuczky László, alelnök Szilágyi János,

főjegyző Rágyánszky Pál, aljegyző Kondacs Pál, levéltáros Bartos György, háznagy Brózik Dezső.
Krón Oszkár.

Lapunk 2. száma egy heti késéssel jelenik meg. Ennek oka az, hogy az előfizetések bejelentése igen lassan történik. Ezúton is kérjük Olvasóinkat, hogy minél előbb jelentkezzenek az előfizetők közé, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék.

Lapunkra előfizettek (1932 április 6-tól október 7-ig.): Budapest: Solyom J. 145.50, Lamnek V. 128.20, Dr. H. Gaudy L. 110.—, Vidovszky K. 70.—, Martony E. 40.—, Gánes A. 30.—, Hüttl Á. 26.—, Algöver A. 24.—, Pap F. 16.—, Pataky M. 4.—, Szabó F. 5.—, Hencz Gy. 2.—, Dr. Moravesik Gy. 2.—, H. S., M. T. —50—50. Aszód: Ev. Petőfi Reálgimn. 136.—. Szarvas: Korim K. 116.—, Borgulya Zs., Krafft H. W., Nagy L., Tusjak A. 4.—4.—, Gyemján M., Kiss J., Sonkoly M. 2.—2.—. Békéscsaba: Kirner G. 62.—. Kőszeg: Kiss J. 60.—. Debrecen: Labossa L. 40.—. Pécel: Ifj. Blázy L. 40.—. Dombóvár: Berger L. 37.—. Győr: Havasi D. 32.—. Sopron: Lauff G. 25.80, vitéz Horkay B. 16.—, Ifj. Belm. Egy., Heiner Gy., Molnár L., Schindler A. 2.—2.—. Szombathely: Belák S. 22.—. Nagykanizsa: Horváth O. 20.—. Keszthely: Menyhár J. 10.—. Budakeszi: Michnay Zs. 4.—. Miskolc: Ev. Tanítóképző Ifjúság 4.—. Dunaföldvár: Németh J. 3.90. Nyíregyháza: Dubizmay J. 3.—. Kispeszt: Drenyovszky J., Gech V., Iványi M., Serény I., Ullmann I. 2.—2.—. Vác: Gáber N. 2.—.

5. Mondjátok meg, hogy...

1. Kit hívtak az ország papjának?
2. Ki volt az első felelős magyar miniszterelnök?
3. Ki készítette a kolozsvári Mátyás-szobrot és melyik gyönyörű, már lerombolt szobrot alkotta ugyanő?
4. Hogy nevezték Deák Ferencet?
5. Hol esett el a nagy angol költő, Byron?
6. Hány éves korában halt meg Goethe?
7. Hol halt meg Napóleon?
8. Ki volt a levitézebb huszár?
9. Mikor esett el Drégely vára?
10. Milyen sorrendben írta Arany a Toldi-trilógiát?
11. Mely eseménnyel kezdődött a harminc éves háború?
12. Ki írt magyar rapszódiaikat?
13. Gárdonyi melyik regénye szól Attiláról?
14. Hány evangélikus püspök van Magyarországon?
15. Ki a Magyar Tudományos Akadémia elnöke?

(Mind a 15 kérdés megfejtése 6, 10-é 4 pont, 5-é 2 pont.)

4. Betűrejtvények.

(Egyenként 2 pont.)

(Pálinkás Irén)

Emmenthalió

eeee

(Ruttkay Zoltán)

ked, ke gyermek

6. Találós kérdés.

(6 pont.)

Két arab megy tevéjén a sivatagban. Ahogy mennek, mendegélnek, egyszerre csak hirtelen megáll mindkettő s leugrik a tevéről. Az történt ugyanis, hogy egy igen szép gyémántot láttak a homokban csillogni, s mindkettő fel akarta venni. Egyszerre látták meg, egyszerre ugrottak érte s a vége veszekedés lett. Mindegyik magának tartotta a gyémántot. Miközben veszekednek, odaérkezik egy harmadik arab is s a cívakodók felkérlik őt, hogy tegyen igazságot.

Az egy kevés gondolkozás után így ítélek: — Látjátok ott azt az oázist? Nohát, *amelyik-teknek a tevéje később éri el az oázist, azé lesz a gyémánt.*

Ennyit mondott hangosan a bírónak felkért arab, majd odahajolt külön-külön a másik kettő füléhez és súgott nekik valamit.

Erre azok tevére kaptak s eszeveszetten el kezdtek szaladni az oázis felé.

Kérdés: *mit súgott az arab?*

A megfejtéseket nov. 5-ig kell beküldeni. A később érkező megfejtések érvénytelenek.

Az 1. számban közölt rejtvények helyes megfejtése és a megfejtők névsora:

1. Keresztrejtvény.

Vizszintes sorok: 1. Álmos, 4. Bence, 8. ok, 9. YÁ, 11. zé, 12. Olt, 14. Kata, 16. Pál, 18. na, 19. Rafafy, 20. re, 21. int, 23. Raul, 24. pan, 25. Ton, 27. rr, 28. pad, 30. rté, 32. kép, 34. ent, 36. tere, 39. ime, 41. no, 42. Petőfi, 43. al, 44. tsz, 46. lete, 47. Ete, 49. ár, 51. le, 52. ák, 53. korom, 54. elemi.

2. Betűrejtvények.

1. Keresztes hadjárat.
2. Három árva sír magában.
3. Tatárkán.
4. Szeptember végén.
5. Mohácsi vész.

3. Számrejtvény.

Zsigmond király, zsarnok király!

— S a zsarnok vére fogy —

Itéleted törvénytelen,

Az ország foglya vagy!

4. Mondjátok meg, hogy...

1. Kajafás
2. Lukács
3. Öt részből
4. A konstanci zsinaton
5. II. Endre
6. Corvinák
7. Guttenberg
8. Csokonai Vitéz Mihály
9. Linne
10. Azt hitte, Indiába jutott
11. Krisztiánia
12. Feszty
13. Munkácsy Mihály
14. Lindbergh
15. Jugoszlávia jelzése. (Szerbek, horvátok, szlovének.)

I. csoport

(felső osztályosok.)

Balogh Barnabás, Gödöllő (26), Bendl Andor, Bp. (32), Cornides Edit, Bp. (32), Bohár László (30), legifj. Bókay János, Bp. (32), Budai Jolán, Bp. (32). Csaba Jolán, Kőszeg (28), Dános Erzsébet, Bp. (20), ifj. Demény Géza (26), Deutsch János Ernő, Bp. (32), Filló Zoltán, Bp. (30), Fodor Endre, Szarvas (30), Frank Irén, Kőszeg (28), Frint Anna, Kispest (26), Györk Erzsé, Bp. (32), Haeseler Edit Kispest (32), Honécy Pál, Szarvas (30), Jakabfi Frigyes, Békéscsaba (30), Karlovicz János (30), Katona Magda, Bp. (32), Keken Márta, Bp. (32), Kelemen Mária (30), Kis József, Bp. (30), Kiss Henriette (28), Kiszely András, Békéscsaba (26), Kochan János, Szarvas (30), Kresz Ernő, Pécs (30), Lank Fe-

rene, Sopron (30), Lipták János, Békéscsaba (32), Márkus Jenő, Nyiregyháza (30), Matuz István, Újpest (28), Maurer Margit, Bp. (32), Melis János, Békéscsaba (30), Merczel Zsuzsa, Bp. (32), Mihály Edit (30), Mikler Panni, Nyiregyháza (32), Mockovcsák Géza, Békéscsaba (32), Németh Alfréd, Debrecen (30), Pálincás Irén, Kispeszt (32), Péchy László, Békéscsaba (32), Pitz Ilona, Bp. (32), Ponicsán Imre, Békéscsaba (22), Ritterer Gertrud, Bp. (24), Ruttkay Zoltán, Pestszentlőrinc (32), Sass Miklós, Kecskemét (32), Schweickhardt Ernő, Szarvas (12), Soltész Judit (30), Szemes Irma, Bp. (32), Szepessy Zoltán, Békéscsaba (32), Sziklai Miklós, Bp. (32), Tiszavölgyi Miklós, Kecskemét (32), Tompa Sándor, Békéscsaba (32), Tremmel Károly, Sopron (28), Vetsey Klára, Bp. (32), Werner Sári, Bp. (30), ifj. Zeéri Pósch Géza, Bp. (28).

II. csoport

(alsó osztályosok.)

Bareza Pirokska, Kőszeg (22), Bödecs József, Tatabánya (16), Brand Béla, Nagykanizsa (20), ifj. Esztergály Gyula, Selyp (26), Farkas István (32), Filipinyi János (22), Filyó János, Békéscsaba (30), Gumhalter Ilus, Gödöllő (26), Kende K. Márta, Bp. (28), Kiszely Pál, Szarvas (30), Krmetzky Pál, Rákócziúter (26), Marschalkó Gyula, Békéscsaba (32), Merczel Antal, Bp. (32), Metzl Béla, Bp. (16), Molnár Pál, Szarvas (28), Onody György, Békéscsaba (22), Péter Géza, Tura (20), Stiasny Éva, Bp. (28), Süle Károly, Pápa (22), Szabadosi Tivadar (26), Takáts Paula (22), Virágh Gyula, Mende (22).

III. csoport

(osztály-jelzés nélküliek.)

Habersack Gerda (14), Láng Miklós, Békéscsaba (32), Matulay Sándor, Békéscsaba (28), Szolár Pál (4).

XI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

BUDAPEST, 1932. OKTÓBER 10.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat. Kiadja: **Algóver Andor.**

Felelős szerkesztő: **RUTTKAY-MIKLIÁN GYULA.**

Főszerkesztő: **Dr. BÓHM DEZSŐ.**

Lapunk minden hó 10-én jelenik meg a tanév folyamán.

Előfizetési ára egy évre **4** pengő, egyes szám ára **50** fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4, II. emelet.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László.**

Postatakarékpénztári csekk számla száma 26111.

Hivatalos és fogadó-órák minden szombaton 6—7.